

MON ZMODERNIZUJE BWP-1? PRIORYTETEM POZOSTAJE BORSUK [KOMENTARZ]

Jak informuje Ministerstwo Obrony Narodowej „Priorytetem Sił Zbrojnych jest zastąpienie BWP-1 nowym, pływającym Bojowym Wozem Piechoty kryptonim Borsuk” - jednak - „rozważana jest także modernizacja części wozów BWP-1”. Obejmowała by ona przede wszystkim uzbrojenie i system łączności, czyli najbardziej kluczowe i jednocześnie najbardziej przestarzałe rozwiązania, zastosowane w tym pięćdziesięcioletnim pojeździe.

*Priorytetem Sił Zbrojnych jest zastąpienie BWP-1 nowym, pływającym Bojowym Wozem Piechoty kryptonim Borsuk. Projekt ten ma istotne znaczenie nie tylko dla zdolności Wojsk Lądowych, ale także całych Sił Zbrojnych RP.
Rozważana jest także modernizacja części wozów BWP-1 pozostających na uzbrojeniu w zakresie dotyczącym uzbrojenia, łączności oraz układu zasilania elektrycznego.*

Wydział Prasowy Centrum Operacyjne Ministra Obrony Narodowej

Ta enigmatyczna odpowiedź na pytanie dotyczące dalszego losu nieunowocześnianych od czasu wprowadzenia do służby w Wojsku Polskim w 1973 roku pojazdów BWP-1, kryje pocieszającą informację. Optymizm wzmacnia też informacja płynąca z Dowództwa Generalnego Rodzajów Sił Zbrojnych, które informuje, że opracowano już i zatwierdzone Wymagania Taktyczno-Techniczne (WTT). Ma to być realizowane w latach 2021-2023 częściowe unowocześnienie tych wozów, których polska armia posiada nadal grubo ponad 1000 w jednostkach liniowych. Należy przyjąć, że około połowa z nich, ze względu na stan techniczny, będzie się kwalifikować do uzasadnionej analizą koszt/efekt modernizacji.

Czytaj też: [Zmodernizowane BMP-1 trafiły do rosyjskiej armii](#)

Oczywiście priorytetem, co zostało wprost zaznaczone, jest wprowadzenie ich nowoczesnego następcy w postaci BWP Borsuk. Jednak pojazd ten nie wszedł jeszcze do produkcji, a kiedy zostanie ona uruchomiona, proces wymiany sprzętu będzie wymagał czasu. Biorąc pod uwagę możliwości produkcyjne krajowego przemysłu, przy założeniu iż nadal produkowane będą inne typy pojazdów, takie jak armatohaubice samobieżne Krab czy moździerz samobieżne Rak, proces wymiany pojazdów

BWP-1 na BWP Borsuk potrwa co najmniej dekadę.

"Zabytkowe" BWP-1 w standardzie nie zmienionym od 50 lat to podstawowe wyposażenie w batalionach zmechanizowanych. Fot. 15. Giżycka Brygada Zmechanizowana

Tymczasem, o czym pisałem już wielokrotnie, polskie BWP-1 reprezentują standard techniczny z końca lat sześćdziesiątych ubiegłego wieku i jest to szczególnie problematyczne w zakresie uzbrojenia i łączności. Absolutnie celowa wydaje się zatem ich modernizacja, przynajmniej w zakresie pozwalającym im zaistnieć na współczesnym polu walki jako realne wsparcie dla piechoty i czołgów. Szkoda, że jest ona jeszcze rozważana, a nie wprowadzana, szczególnie gdy wokół nas sporo krajów realizuje takie procedury.

Jak sąsiedzi modernizują BMP-1?

W ostatnich dniach czerwca 2020 pojawiły się informacje o pierwszych dostawach do rosyjskich sił zbrojnych BMP-1AM Basurmanin uzbrojonych w bezałogowy moduł bojowy BPPU-1, stosowany na standardowych obecnie w rosyjskiej armii kołowych transporterach BTR-82A. Jest on wyposażony w dziennie-nocny przyrząd celowniczy TKN-4GA-01 (z termowizorem i systemem automatycznego śledzenia celów) i uzbrojony w stabilizowaną 30 mm armatę automatyczną 2A72 i sprzężony z nią 7,62 mm karabin maszynowy PKTM. Prócz uzbrojenia zastosowano nową radiostację.

Czytaj też: [Drugie życie BWP-1 \[ANALIZA\]](#)

Na Ukrainie prezentowano już kilka wariantów modernizacji BMP-1, od prostej wymiany wieży na moduł bezałogowy z armatą automatyczną kalibru 30 mm i pociskami kierowanymi, po bardziej ambitne projekty, takie jak BMP-1MS. Otrzymał on nie tylko bezałogową wieżę Szkwał, uzbrojoną w stabilizowaną 30 mm armatę automatyczną ZTM-1, ale także dwa ppk Barrier oraz 7,62 mm kaem KT-7,62 i 30 mm granatnik automatyczny KBA-117. Podwyższono w nim przedział desantowy z podwieszanymi siedzeniami antywybuchowymi, zastosowano nową łączność a silnik UD-20 zastąpiono

niemieckim Deutz TCD2013 L64V o znacznie lepszych osiągnięciach.

Słowacki BPzV Svatava z wieżą Turra-30. Fot. Ministerstwo Obrony Słowacji

Słowacja już w 2017 roku rozpoczęła modernizację bojowych wozów rozpoznawczych BPzV Svatava (w Polsce znanych jako BWR-1S), której głównym elementem jest wieża bezzałogowa Turra-30 produkcji krajowej. Turra-30 uzbrojona jest w działko 2A42 kalibru 30 mm konstrukcji rosyjskiej produkowane na Słowacji, 7,62 mm karabin maszynowy PKT i dwa przeciwpancerne pociski kierowane Konkurs/Fagot, które w przyszłości zastąpią prawdopodobnie ppk Spike-LR. Przy masie 1540 kg wieża posiada opancerzenie Poziomu 1 STANAG 4569 i pełną stabilizację uzbrojenia. System celowniczy, składający się z dziennej kamery TV CCD, kamery działającej w podczerwieni i dalmierza laserowego połączony jest mechanicznie z armatą. Pojazd otrzymał też nowe sensory oraz system łączności. Docelowo oprócz BPzV Svatava program może objąć też słowackie BVP-1 a być może również część BVP-2.

Polskie możliwości i potrzeby

Na łamach Defence24 co najmniej od 2017 roku pisaliśmy o potrzebie modernizacji BWP-1, nie w koncepcji z początku wieku, a więc głębokiej modernizacji, ale rozwiązania pomostowego do czasu pełnego zastąpienia przez BWP Borsuk w roli bojowego wozu piechoty. Po tym czasie BWP-1 w ograniczonej liczbie mogą nadal pozostać w służbie jako pojazdy specjalne, które na bazie Borsuka powstaną dopiero po pełnej nasyceniu jednostek zmechanizowanych wersją podstawową.

Czytaj też: [Wojsko odebrało pierwszą partię zmodyfikowanych BWR-ów. Będą kolejne?](#)

Rozważana jest także modernizacja części wozów BWP-1 pozostających na uzbrojeniu w zakresie do tyrczącym uzbrojenia, łączności oraz układu zasilania elektrycznego – pisze w odpowiedzi na nasze

pytanie MON, co wskazuje na to, iż czynniki decyzyjne dostrzegają wreszcie taką potrzebę. Sugerowany zakres zmian jest też spójny, a co ważniejsze, oparty na już istniejącym programie modernizacji wozów rozpoznawczych BWR-1S i BWR-1D. W grudniu 2019 do służby w Wojskach Lądowych trafiła pierwsza partia pojazdów zmodernizowanych przez konsorcjum w składzie WZM S.A. z Poznania (lider) i Wojskowych Zakładów Łączności Nr 2 S.A.

Zmodernizowany BWR-1S prezentowany podczas MSPO 2017. Fot. J. Sabak

Wśród wprowadzonych usprawnień można wymienić montaż: cyfrowych systemów łączności zewnętrznej bazujących na radiostacjach Harris i Radmor, systemu teleinformatycznego z cyfrowym systemem łączności wewnętrznej od Grupy WB, systemu obserwacji dookólnej opartego na wielofunkcyjnej lornetce termowizyjnej JIM LR, pasywnego nocnego systemu wizyjnego, zintegrowanej głowicy optoelektronicznej ZIG-T-2R, radaru rozpoznania pola walki SR HAWK(V)2E oraz nowych systemów nawigacji i pozycjonowania: inercyjnego TALIN 5000 oraz satelitarnego GPS z odbiornikiem DAGR. Pojazdy otrzymały też fabrycznie nowe silniki UTD-20 oraz zmodyfikowaną instalację elektryczną z pomocniczym źródłem zasilania APU o mocy 2 kW.

Z pominięciem systemów rozpoznawczych typowych dla tego pojazdu specjalnego jest to całkiem solidna i sprawdzona baza dla modernizacji BWP-1. Zmiany w systemie łączności są kluczowe, gdyż dziś nadal BWP-1 dysponują rosyjskimi radiostacjami przed pół wieku. Zmiany w instalacji elektrycznej i APU pozwolą natomiast zasilić moduł uzbrojenia, który nie może być przecież obracany ręcznie.

W przypadku pojazdów rozpoznawczych nie wprowadzono zmiany uzbrojenia, która jest kluczowa dla modernizacji bojowego wozu piechoty. Obecne uzbrojenie w postaci niskociśnieniowej armaty 2A28 Grom kalibru 73 mm, pocisków kierowanych 9M14 Malutka i karabinu maszynowego 7,62 mm jest całkowicie archaiczne. Jak wielokrotnie analizowaliśmy, dla utrzymania statusu bojowego wozu piechoty powinno zostać zastąpione armatą automatyczną kalibru 30 mm.

ZSSW-30 jest zbyt ciężka dla BWP-1. Fot. J.Sabak

Najbardziej logiczne byłoby zastosowanie wieży ZSSW-30, planowanej dla pojazdów BWP Borsuk, co ułatwiłoby docelowo przejście załóg z jednego pojazdu na drugi. Jednak jak wynika z analiz wymaga to znacznego przekonstruowania stropu pojazdu. Dodatkowo, ze względu na masę i zmianę środka ciężkości, w takiej wersji BWP-1 utraci możliwość pływania. Alternatywą jest użycie lżejszej wieży bezzałogowej, takiej jak słowacka Turra-30, która dostosowana jest do pierścienia wieży o tej samej średnicy co oryginalna wieża BWP-1 a przy tym jej masa, ze względu na lżejsze opancerzenie i inne rozwiązania, jest niższa. Podobne rozwiązanie to zastosowany przez Bułgarię w pojeździe BMP-2+ czy ukraińskim BMP-1MD moduł uzbrojenia KBA-105 Szkwał. Wszystkie te pojazdy mogą pływać i instalacja nowego uzbrojenia nie wymagała przebudowy kadłuba.

Niezależnie od wybranego wariantu, należy mieć nadzieję, że modernizacja BWP-1 w tych kluczowych, opisanych przez MON i DG RSZ zakresach przejdzie z fazy analitycznej do realizacji w planowanym terminie, czyli w ciągu najbliższych 3 lat. Luka zdolnościowa jaką obecnie odczuwają wojska zmechanizowane musi być zniwelowana do czasu pełnego zastąpienia BWP-1 przez BWP Borsuk. Warto też zaznaczyć, że tego typu pojazdy po modernizacji będą mogły zostać przesunięte do innych zadań, trafić do rezerwy lub też stać się interesującym produktem eksportowym. Pojazdy BMP-1 i BMP-2 są nadal szeroko stosowane na świecie i rynek dla ich modernizacji pozostanie chłonny przez wiele lat.